

Sorg og kriseplan for Ølsted Skole og børnehave

Ølsted Skoles sorg- og kriseplan er udarbejdet med det formål, at skolen har et fælles grundlag at handle ud fra i situationer, hvor ulykker eller dødsfald rammer skolen.

Planen indeholder følgende:

- Når der er dødsfald blandt elever
- Når der er dødsfald blandt forældre eller søskende
- Når der er dødsfald blandt ansatte
- Elever i krise som følge af skilsmisse, alvorlig sygdom, vold, mv.
- Ulykker i skoletiden
- Litteraturliste – relevante telefonnumre.

Planen uddeles til samtlige medarbejdere. En gang årligt orienteres alle om planen i den forbindelse foretages en evt. redigering. Planen præsenteres på et forældremøde, hvor skolen også gør opmærksom på, at vi finder det vigtigt og forventer, at forældrene orienterer skolen, når der sker noget alvorligt i barnets liv, således at barnet kan få den bedst mulige hjælp og støtte.

Flagning

Der flages på halvt fra kl 10.00 på dagen, hvor informationen om dødsfaldet modtages.

Der henstilles til, at man i alle klasser orienterer alle børn kort om hændelsen. For at undgå rygtedannelse og evt. holder en kort samling, hvor der tændes et lys eller synges en salme.

Når der er dødsfald blandt elever

Den, der først får kendskab til dødsfaldet, kontakter klasselæreren og evt. ledelsen.

Ledelsen kontakter SFO og øvrige relevante personer (fx psykolog, sundhedsplejerske, lærerteam, støttegruppe og søskendes klasselærer). Efter behov kan AKT-team samles med klassens lærer og vurdere omfanget af støtte mv. Der er ledelsen, der vurderer, hvorvidt AKT-teamet i tilfældet af dennes fravær overtager ledelsens opgaver. Hvis der er behov for krisehjælp til medarbejdere, kontaktes personaleafdelingen.

Klasselærerens ansvarsområder:

- Klasselæreren har ansvaret for, at der tages kontakt til hjemmet, der tilbydes hjemmebesøg. Formålet med kontakten er:
- Få konkrete facts om, hvad der er sket (rygter manes i jorden).

Ølsted Skole

- Hvilke oplysninger må/må ikke videregives til skolen/eleverne?
- Hvad kan klasselæreren/skolen/SFO hjælpe med?
- Fortæl, hvad der vil ske på skolen i løbet af den første dag?
- Afklaring af om forældrene ønsker at deltage i en del af forløbet på skolen.

Den videre kontakt til elevens hjem:

- Fortæl om forløbet i klassen.
- Indhente oplysninger om begravelsen.
- Afklare om forældrene ønsker lærernes og klassekammeraternes deltagelse i begravelsen
- Hvis forældrene ønsker skolens deltagelse i begravelsen, drøftes det, hvem der deltager.

Klassen:

- Klasselæreren og en af klassens øvrige lærere er i lokalet, når de første elever møder, og bliver sammen med klassen resten af skoledagen inkl. frikvarterer.
- Man taler meget grundigt om, hvad der er sket. (rygter manes i jorden)
- Man taler med eleverne om den elev, der er død. Eleverne skal have lov til at fortælle alt – både positive og negative oplevelser. I fællesskab tales om, hvordan man vil mindes eleven i klassen. Eventuelt markeres elevens plads med lyd, blomster, billeder, digte mm. Det kan være en god ide at lade eleverne sende en hilsen til den afdøde elevs forældre. Det kan være breve, digte, små tegninger og små historier og blomster fra klassen.
- Der skal være mulighed for at lave aktiviteter, der ikke er med død at gøre. (Fx en tur i skoven)
- Når skoledagen er slut, sikres det, at der ikke er elever, der skal hjem til et tomt hus. Det sikres (klasselærer/SFO), at alle hjem er orienteret om dødsfaldet. Eleverne kan evt. gå i SFO indtil forældrene kommer hjem. De store kan opfordres til at sidde samlet et sted på skolen sammen med en lærer eller SFO-medarbejder, de kender godt, indtil de kan tage hjem til forældrene.
- En præst kan kontaktes og komme i klassen for at fortælle om begravelsen.
- Det er meget vigtigt med OPFØLGNING gennem samtaler. Herunder det at mindes og brug evt. sorgmateriale.
- Besøg på gravstedet kan overvejes.

Kontakt til professionelle:

- Lærerteamet og støttegruppen vurderer, i hvilket omfang professionelle skal inddrages.

Ølsted Skole

Kontakt til klassens forældre:

- Forældrene informeres grundigt om dødsfaldet. Informationen gives skriftligt. Den kan indeholde en invitation til et forældremøde.
- Teamet og støttegruppen planlægger et forældremøde så hurtigt som muligt. I dette forældremøde kan skolens psykolog deltage.

Ledelsens ansvarsområder:

- Information til skolens medarbejdere om dødsfaldet.
- Information til lærerne gives af klasselæreren eller ledelsen ved først mulige frikvarter.
- Der tages stilling til, hvilke lærere, der orienterer hvilke klasser.
- Vær opmærksom på, at der kan være reaktioner pga. tætte relationer til kammerater/søskende i andre klasser.
- Flagning. Skolen flager på halv stang på selve dagen. Der flages på begravelsesdagen, hvis det er en skoledag.
- Kontakt til fraværende lærere og pædagoger.
- Bestilling af buket til hjemmet/bårebuket – og et lille brev,
- I samarbejde med klasselæreren sendes der brev til klassens hjem.
- Brev til alle hjem. Er der søskende på skolen, orienteres deres klassers hjem med et mere fyldestgørende brev.
- Information til SFO-personalet gives af SFO-lederen.

Afholdelse af mindestund for hele skolen:

- Det overvejes, hvordan en mindestund afholdes.
- Ledelsen giver eleverne besked om dødsfaldet. Meddelelsen gives så detaljeret som muligt. Evt. søskende kan nævnes.
- Afholdelse af 1 minuts stilhed, hvorefter der synges en sang.
- Lærerne og eleverne går til deres klasser og kan her afklare eventuelle spørgsmål.
- Opmærksomhed omkring fraværende klasser, børn og medarbejdere.

Når der er dødsfald mellem forældre eller søskende

Den person, der først får meddelelsen, må sikre sig, at klasselærer, ledelse samt SFO får besked. Ledelsen sikrer, at medarbejder og andre relevante klasser informeres om dødsfaldet, afhængigt af situationen. Ledelsen overvejer dagens vikardækning i forhold til berørte klasser.

Ølsted Skole

Kontakt til hjemmet:

Klasselærer/ledelse/SFO kontakter elevens hjem med følgende formål:

- Få konkrete facts om, hvad der er sket. (Rygter manes i jorden)
- Hvilke oplysninger må/må ikke videregives til skolen/eleverne?
- Hvad kan klasselæreren/skolen/SFO hjælpe med?

Det aftales, hvordan klassen informeres, samt hvad der må/skal siges og gøres. Der sendes en buket til hjemmet – gerne ledsaget af en personlig hilsen.

Klassen:

Hvis der er behov for det, laves dagen til en klasselærerdag/to-lærere dag. Kan klasselæreren ikke være til stede, skal det være en anden person, der er nært tilknyttet klassen. Klassen kan lave tegninger/breve, som sendes til eleven.

- Det er vigtigt at være opmærksom på klassens reaktion.
- Skriftlig information til klassens forældre.
- Det overvejes, hvordan eleven skal vende tilbage til klassen.
- Der tales med klassekammeraterne om, hvordan de kan forholde sig, når den berørte elev kommer tilbage og om betydningen for åbenhed omkring elevens tab – også fremover.
- Det overvejes, hvordan man vil forholde sig til begravelsen.

Opfølgning:

- Klasselæreren/SFO-medarbejder kan have enesamtaler med eleven. Vær en god lytter!
- Det er vigtigt, at eleven har en voksen på skolen at tale med om sin sorg.
- Klasselæreren aftaler med eleven og familien, hvad klassen/skolen kan gøre for at hjælpe eleven gennem sorgen.

Når der er dødsfald blandt ansatte

Den, der får kendskab til dødsfaldet, kontakter ledelsen. Lederen koordinerer, hvad der skal iværksættes.

Ølsted Skole

Ledelsens ansvarsområder:

- Skolen flager på halv stang på selve dagen.
- Der flages på begravelsesdagen.
- Ledelsen tager kontakt til afdødes familie.
- Familien får at vide, hvad skolen foretager sig i anledning af dødsfaldet.
- Familien gives mulighed for at komme frem med, hvad de forventer af skolen i denne situation.
- Samme dag sendes der en hilsen fra skolen.
- Brev hjemsendes til alle skolens elever.

Information til de ansatte:

- Ledelsen får samlet de ansatte ved skolen til et kort møde.
- Fraværende lærere og pædagoger kontaktes.
- Ledelsen skaber rammen for samværet.
- Ledelsen informerer om, hvordan skolen vil forholde sig mht. denne dag, herunder hvilke informationer, der skal gives til eleverne.
- Skolens ansatte har en stund, hvor de mindes den afdøde. En samling i gården overvejes.
- Alle informationer skal være klare og præcise for at undgå misforståelser.
- Kollegaer, som ønsker at deltage i begravelsen, gives fri.
- Der sendes blomster fra skolen.

Berørte klasser:

- I berørte klasser to lærere i klassen for at give beskeden. Der vurderes, om der er elever, der ikke bør sendes hjem uden forudgående kontakt til hjemmet.
- De to lærere er i klassen, når de første elever møder, og bliver sammen med klassen resten af dagen – inkl. frikvarterer.
- Man taler grundigt om hvad der er sket. (Rygter manes i jorden)
- Man taler med eleverne om den lærer, der er død. Eleverne skal have lov til at fortælle om både positive og negative oplevelser. I fællesskab tales om, hvordan man vil mindes læreren i klassen. Eventuelt markeres lærerens plads med lys, blomster, billeder, digte mv.
- Der skal være mulighed for at lave en aktivitet, der ikke har med død at gøre. (Fx en tur i skoven)

Ølsted Skole

Elev i krise som følge af skilsmisse, alvorlig sygdom, vold mv.

Forældrene informerer klasselæreren.

På forældremøder orienteres om, at det er vigtigt at informere skolen ved skilsmisse mm.

Klasselæreren skal informere teamet og nærmeste leder. I fællesskab besluttes, hvem de videre bør informere. SFO – sundhedsplejerske – psykolog – lærere – familieafdelingen.

Der vælges en kontaktperson, som eleven kender godt og har tillid til. Det vil oftest være klasselæreren, men det er legalt at give opgaven videre til en anden lærer/pædagog i teamet.

Kontaktpersonens/klasselærerens ansvarsområder:

- Familien kontaktes og inviteres evt. til et møde på skolen, hvor kontaktperson og anden person deltager.
- I tilfælde af skilsmisse er det vigtigt at huske kontakt til begge forældre.

Følgende drøftes:

- Hvordan skal samarbejdet med hjemmet være?
- Hvem skal informeres? Klassen, teamet, SFO, sundhedsplejerske, psykolog, familieafdeling.
- Hvad forventer forældrene af skolen?
- Hvilken hjælp kan vi tilbyde?
- Hvad gør vi? – Der lægges i fællesskab en plan for det videre forløb.

Kontaktpersonen har en personlig samtale med eleven i rolige omgivelser, hvor barnet orienteres om samtalen med forældrene og det videre forløb. Det aftales om eleven skal være til stede ved eventuel information af klassen. I forbindelse med denne information kan øvrige børn stille spørgsmål, men dog kun efter aftale med barnet.

De nærmeste kammerater opfordres til at støtte eleven.

Opfølgning:

Kontaktpersonerne sørger for opfølgning gennem samtale med barnet og hjemmet.

Ølsted Skole

I den efterfølgende periode er det vigtigt, at alle omkring eleven er opmærksomme på, hvordan barnet har det.

Vær lydhør og giv barnet plads til at komme frem med sine følelser og tanker.

Ulykker i skoletiden

- På ulykkesstedet gælder det om at holde børnene på afstand.
- Via mobiltelefon tilkaldes hjælp fra skolen til at få eleverne tilbage til skolen.
- En lærer/pædagog tager med den forulykkede/tilskadekomne.
- Den anden lærer/pædagog bliver hos klassen og følger børnene tilbage til skolen.
- Eleverne holdes på skolen. Klassens lærere. Leder samt evt. psykolog bliver hos klassen.
- Kontoret kontakter og orienterer forældrene. Der sørges for, at alle elever bliver hentet på skolen.
- Næste dag samles lærerne til en kort orientering. Lærerne, som er kendte i klasserne, går dertil og orienterer om hændelsesforløbet.

Alt efter omfanget af ulykken følges planen, som tidligere skitseret.

Sorgkuffert

På kontoret er der anbragt en kasse mærket "SORG". I denne kuffert findes lys, tændstikker, bibel, salmebøger, bøger omhandlende sorgarbejdet for alle klassetrin. Disse kan løbende udskiftes med nye materialer fra PLC. Ansvar for kassen har den enkelte låner. Ansvar for opdatering af materiale i kassen ligger hos AKT.

Litteraturliste:

- Anneberg, Inger: Håbets labyrint.
Når et barn får en livstruende sygdom
- Dyregrov, Atle: Sorg og Omsorg i skolen
- Dyregrov, Atle: At tage afsked.
Ritualer der hjælper barnet gennem sorgen.
- Edvardson, Gudrun: Børn i sorg, børn i krise.
- Fredsted, Malene: Kan man dø - når man er ung ?
- Jacobsen, Anne: Kan man dø om natten ?
Når børn rammes af alvorlig sygdom
- Jacobsen, Anne: Børn og sorg.
Om børns reaktioner på tab og død
- Møller, Erik : Sommer med Anemone
- Olesen, Peter: Min mor døde. Min far døde.
25 danskere fortæller om at miste en far eller en mor.
- Ottesen, Doris : Børn og sorg - om forældretab i barndommen

Ølsted Skole

- Rem, Lene Jeg hader dig far ! fordi du ikke er her.
- Schwartz Hansen, Anni : Jeg savner dig.
Om sorgarbejde blandt unge, der har mistet en far eller en mor.
- Wenneberg, Signe: Kære far og mor.
Skilsmissegenerationens voksne børn fortæller.